

Bemanning och behörigheter i mindre ångslupar

Vid SÅF:s medlemsmöte 4-5 februari 2023 var två av programpunkterna kraven på behörigheter för mindre ångslupar.

Även en ångslup är ett fartyg varför den benämningen används i det följande.

Registrering och mätning

När det gäller registrering av fartyg skiljer man på båt och skepp. Ett skepp är längre än 24 meter, en båt är kortare. Fartyg längre än fem meter ska registreras om det används yrkesmässigt. Även kortare fartyg ska registreras om de är avsedda för flera än 12 passagerare (=passagerarfartyg).

Fartyg med en längd av 12 meter eller mer och med en bredd på 4 meter eller mer ska ha måtbrev med brutto- och nettodräktighet.

Ett fartyg kan användas på olika sätt varvid kraven på bemanning och behörigheter skiljer sig.

Passagerare

Passagerare är de, som med några undantag, inte ingår i besättningen.

Fritidsfartyg

Ett fritidsfartyg får medföra som mest 12 passagerare under förutsättning att fartyget är sjövärdigt och utrustat för de ombordvarande.

Ett fritidsfartyg kan på detta sätt användas av föreningsmedlemmar.

Ett fartyg som används affärsmässigt är inte fritidsfartyg.

Lastfartyg

Som lastfartyg räknas alla typer av fartyg utom fritidsfartyg, passagerarfartyg och fiskefartyg.

Ett lastfartyg får medföra upp till tolv passagerare utan att betraktas som passagerarfartyg under förutsättning att fartyget är sjövärdigt och utrustat för de ombordvarande.

Passagerarfartyg

Om ett fartyg medför fler än 12 passagerare betraktas det som passagerarfartyg.

Ett passagerarfartyg ska ha passagerarfartygscertifikat och av Transportstyrelsen fastställd säkerhetsbesättning.

Traditionsfartyg och k-märkning

Ett fartyg kan på ägarens begäran k-märkas av Statens maritima och transporthistoriska museer.

Ett traditionsfartyg ska framföras med traditionellt sjömanskap och traditionell teknik.

Det ska ha kulturhistoriskt värde och verksamheten får inte vara kommersiell.

Ev. överskott ska gå tillbaka till den fartygsrelaterade verksamhet,

Transportstyrelsen beslut för traditionsfartyg ska förnyas vart femte år.

Ett traditionsfartygs rederi ska ha dokument om godkänd säkerhetsorganisation.

K-märkta traditionsfartyg är befriade från årlig tillsynsavgift.

Behörigheter i inre fart (E-och D-område)

Alla passagerarfartyg samt varje annat fartyg om minst 20 brutto som transporterar gods eller passagerare ska ha ett beslut om säkerhetsbesättning. Av beslutet framgår besättningens minsta storlek och lägsta behörighet.

För övriga fartyg med minsta längd om 6 meter gäller Transportstyrelsens föreskrift om bemanning TSFS 2010:102.

Fartygsbefäl

För fritidsfartyg med en längd av 12 meter eller mer och med en bredd av 4 meter eller mer krävs lägst Kustskepparintyg.

För last- och passagerarfartyg samt traditionsfartyg under 20 brutto krävs Fartygsbefälsexamen klass VIII eller Skepparexamen.

På resor över 12 timmar krävs en styrman med samma behörighet.

Maskinbefäl

För fritids- last- och passagerarfartyg med en maskineffekt under 75 kW saknas i föreskriften (TSFS 2010:102) krav på behörighet. Detta är en brist som måste ifrågasättas. Ett besked förväntas till kommande medlemsmöte i SÅF.

För traditionsfartyg med en maskineffekt under 75 kW är kravet däremot Teknisk chef TF 75.

På resor över 12 timmar krävs även en 1:e fartygsingenjör med samma behörighet.

Övrig besättning

Alla fartyg ska bemannas på ett betryggande sätt.

För behörig eldare finns krav i TSFS 2011:116. Praktikjournalen finns på SÅF hemsida.

Föreskrifter och allmänna råd

om utbildning och behörigheter finns i Transportstyrelsens författningssamling TSFS 2011:116.

Med vänlig hälsning,

Ingvar Kronhamn